

Nieuwsbrief nr. 119 d.d. 1 december 2025

Iedereen is welkom bij onze publieksexcursies en -activiteiten. Die zijn in het algemeen gratis. Inschrijving vooraf is niet nodig, tenzij anders vermeld.

Voor je agenda:

Zaterdag 10 januari, Nieuwjaarswandeling+ (voor leden)

Zoals elk jaar gaan we het nieuwe jaar in met een ledenwandeling en een gezamenlijk hapje daarna. Het is een leuke gelegenheid om met andere leden kennis te maken of contact te vernieuwen. Vorig jaar wandelden we in de Groenzoom en waren samen in de Soete Suikerbol voor een hapje en drankje; locatie (en

precieze tijdstip) voor 2026 worden later bekend gemaakt.

Kom jij ook? Inschrijven kan al, bij Anita van Keulen, anitavankeulen@upcmail.nl.

De Natuurgidsenopleiding in de regio Rotterdam

Even voorstellen:

natuurgids Corry van den Berg

De afdeling Rotterdam is bezig met de voorbereiding van een Natuurgidsenopleiding; wij hopen deze per januari 2027 te kunnen aanbieden. De Natuurgidsenopleiding is, zoals de naam zegt, bedoeld om op te leiden tot Natuurgids. Zo kunnen wij het aantal natuurgidsen uitbreiden en ook nieuwe publieksactiviteiten organiseren.

Via de Nieuwsbrief houden we je op de hoogte van de voortgang van de voorbereiding. De inschrijving voor cursisten is nog niet geopend, maar je kunt al wel je interesse aangeven.

In 'Even voorstellen' dit keer een gesprekje met Natuurgids Corry van den Berg. Hoe heeft zij de opleiding ervaren? We stellen enkele vragen aan Corry.

Je bent Natuurgids bij onze afdeling, welke gidsactiviteiten doe jij op dit moment voor de afdeling?

Je ziet mij bij paddenstoelenexcursies en nachtvlinderavonden. Daar heb ik me extra in verdiept. Maar mijn belangstelling is breed: vogels, insecten, planten, bomen - alles leidt tot verwondering over hoe de natuur in elkaar steekt.

Verder doe ik samen met de landelijke vereniging de ledenadministratie van IVN Rotterdam e.o. Je kunt mijn naam daarom tegenkomen bij de ondertekening van verschillende emails van onze afdeling, zoals bij de Nieuwsbrief.

Onze eigen afdeling heeft al jaren geen Natuurgidsenopleiding aangeboden. Jij hebt jouw opleiding gevolgd ook elders gevolgd. Wanneer en waar heb jij de Natuurgidsenopleiding gevolgd? Wat vond je van de opleiding?

Ik heb in 2019/2020 de Natuurgidsenopleiding bij de afdeling Delft gedaan. Verschillende leden van de afdeling Rotterdam hebben daar destijds dezelfde opleiding gevolgd.

Wat mij aansprak in de opleiding is dat deze breed opgezet was. Alle aspecten van natuurbeleving, kennis en samenhang kwamen voorbij. Het was fijn om de tijd te nemen om met natuurkennis en kennisoverdracht (educatie) bezig te zijn, naast theorie was er veel praktijk. Ook van medecursisten was veel te leren. Het samenwerken en samen je grenzen verleggen om tot een beter resultaat te komen schept ook een band die nog lang doorwerkt. Ik heb nog steeds contact met mede-cursisten van toen en we organiseren nu nog regelmatig samen excursies.

Wat zou jij - met jouw ervaring - tegen geïnteresseerden willen zeggen?

Geïnteresseerden zou ik mee willen geven dat je voldoende tijd moet uittrekken om zo'n opleiding te gaan volgen, maar de beloning draag je de rest van je leven met je mee.

In de korte [reportage die het AD-videoteam](#) heeft gemaakt, zie en hoor je Corry in actie - over het plukken van paddenstoelen - "Doe het niet".

Wat doen we de komende tijd

Zaterdag 6 december 10.00-12.00 uur

Kralingse Bos

Hoe planten en dieren de winter doorkomen

IVN-Natuurgidsen geven in het Kralingse Bos elk seizoen een excursie, op de eerste zaterdag van het (meteorologische) seizoen. Zij lopen iedere keer een andere route. Je gaat dingen zien waar je eerder aan voorbij liep. We kijken dit keer naar de overgang van de natuur van de herfst naar de winter.

Iedereen is welkom. Aanmelding vooraf is niet nodig en deelname is gratis. Alle details vind je op [onze website](#).

De IVN-gidsen staan voor je klaar, weer of geen weer. Alleen bij gevaarlijke (weers)omstandigheden wordt de excursie afgelast (en dat wordt dan gemeld op de website).

Januari 2026: Nestkastenbrigade komt weer in actie

De jaarlijkse ronde langs de nestkasten in het Kralingse Bos komt er weer in. Onder de naam van Nestkastenbrigade werken IVN-ers en vrijwilligers van de onderhoudsploeg Kralingse Bos samen.

De schoonmaakronde (tegelijk monitoring) zal net als vorig jaar weer in januari plaatsvinden. Er zullen twee sessies zijn, 1 keer op woensdag en 1 keer op zaterdag. De data, onder voorbehoud, zijn 7 januari en 10 januari.

De deelnemers van vorig jaar krijgen van coördinator Peter Visser een uitnodiging via de email. Op basis van "first come first serve" zal een indeling gemaakt worden.

Als ook jij wilt meedoen, meld je dan snel aan, bij ivnrotterdam@gmail.com en geef je voorkeursdag aan (woensdag of zaterdag). Wij geven je belangstelling door aan de coördinator.

Over zwerfafval en plasticvrije rivieren

Hoe schoon zijn onze rivieroever?

Heel schoon, in de betekenis van mooi, om er te zijn, ervan te genieten. Mede daarom is er alle reden om ze schoon te krijgen en te houden.

Het strandje van het Quarantaine terrein is weer schoon, over de 100 m strand die de twee onderzoekers Karin en Liesbeth twee keer per jaar bezoeken. Ze noteren elk snijpuntje afval dat ze vinden op een streeplijst, per soort en type afval, volgens een vast protocol. En ze ruimen het afval natuurlijk ook op. De gegevens komen terecht in de landelijke database en die gegevens worden geanalyseerd.

Hun onderzoekstraject loopt ongeveer tot aan het hek van het industrieterrein - dat is wel te zien... Tijd om dit bedrijf eens daarop aan te spreken?

In het project Schone Rivieren gaat het om de vier O's: opruimen, onderzoeken, ontdekken en oplossen. Alles over het project Schone Rivieren vind je op de [website](https://www.schonerivieren.org/).

Ook Schone Rivieren onderzoeker worden in onze regio?

Voor het Quarantaine strandje is een nieuwe onderzoeker nodig, vanaf de eerstvolgende keer (februari-maart 2026). Meld je aan (ivnrotterdam@gmail.com).

Wil je een onderzoekstracé elders? Meld je dan aan bij de [website van Schone Rivieren](https://www.schonerivieren.org/).

Op **maandag 8 en op donderdag 11 december** is er een **online-training voor nieuwe onderzoekers**; je kunt je hiervoor opgeven via <https://www.schonerivieren.org/agenda/>.

Nummer 1 onder het zwerfafval: sigarettenfilters vol schadelijke stoffen

Op zaterdag 29 november vond Blue Saturday plaats. Vrijwilligers van Zwerfie Rotterdam kleurden de kades, stoepen en fietspaden blauw in de omgeving van BlueCity. Elke plek waar een peuk is neergegoot veranderden zij met blauw krijt in een 'crime scene', om duidelijk te maken dat peuken weggooien illegaal is en schadelijk voor de natuur. "De startplek voor de

deur van BlueCity is een knipoog, want peuken opruimen kan overal", zegt Ivo Rodermans, die samen met 'Plandelman' Anton Damen en 'Peukenmeisje' Bernadette Hakken organisator is van Blue Saturday. Moeilijk te spotten zijn peuken niet, want jaarlijks worden in Nederland naar schatting zo'n 8 miljard sigarettenfilters buiten weggegooid. Uit onderzoek is bekend dat een peuk tot 1000 liter (grond)water verontreinigt, dat het filter uiteenvalt tot micro- en nanoplastic en dat een sigarettenpeuk zo'n 70 verschillende kankerverwekkende stoffen bevat.

Vorig jaar werd ook al massaal gehoor gegeven aan de oproep om op Blue Saturday met blauw krijt een crime scene op de eigen stoep te markeren. Afvalopruimers uit het hele land haakten aan en kwamen in actie tegen de absolute nummer 1 onder het zwerfafval: de sigarettenpeuk.

De startplek lag dit jaar bij BlueCity aan de Maasboulevard, is niet alleen maar ludiek gekozen. Opruimen aan de rivieroever heeft volgens Zwerfie Rotterdam extra betekenis, omdat plastic van sigarettenfilters en schadelijke stoffen die in de filters achterblijven veelvuldig in het Maaswater terechtkomen. "Niet alleen doordat ze erin waaien, maar ook via geloosd rioolwater", zegt Ivo Rodermans. "Bij de rioolwaterzuivering komen sigarettenfilters binnen als minuscule plastic fragmentjes. Die kunnen niet uit het afvalwater worden gefilterd en komen zo in het rivierwater terecht."

Meer informatie over Zwerfie Rotterdam vind je op hun [website](#).

Scharrelkids010

Herfstexpeditie in Kralingse Bos (9 november 2025)

De kinderen maakten in kleine groepjes een ronde langs een viertal activiteiten, van bodemdiertjes bekijken, een 'afdruk' maken van bladeren, diersporen op boomstam zoeken en paddenstoelen speuren. Samen begonnen ze met een kennismakingsopdracht (eikelnajjes zoeken) en afsluitend maakten ze samen een kunstwerk met dingen uit de natuur.

Wil jij ook meedoen met de werkgroep Scharrelkids010? Op de [website](#) staat informatie wat de werkgroep doet en vind je de contactgegevens.

Enkele filmtips en een conferentie

Food Film Festival tot 10 december

Van 10 november tot en met 10 december kan je in tal van Nederlandse (en Vlaamse) steden en gemeenten gaan kijken naar inspirerende films over hoe voedsel anders kan. Verschillende organisaties houden ook een voor- en/of na-gesprek.

Het industriële voedselsysteem bereikt zijn grenzen: de bodem raakt uitgeput door intensief gebruik, pesticiden slaan steeds minder aan terwijl ze schade veroorzaken, het welzijn van mens, dier en landbouwer staat onder druk. Deze problemen laten zien hoe kwetsbaar het huidige systeem is en benadrukken dat er verandering nodig is. Kijk voor het programma op: <https://www.voedsel-anders.be/foodfilmfest-2025>

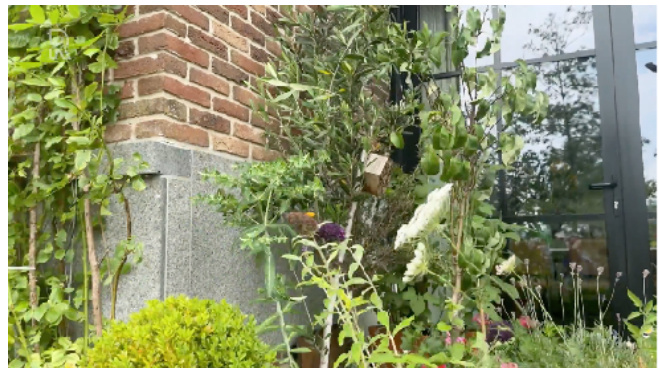

Reportage Rijnmond TV, over flora en fauna in de wilde stad - 24 min

https://www.rijnmond.nl/tv/aflevering/fauna-en-gemeenschap/2087523_20251129173000

Aflevering 4 van een reeks reportages in verschillende delen en biotopen van de stad.

Elk geveltuintje, hoe klein ook, draagt bij aan de natuur in de stad. Frédérique en Kees trekken door Rotterdam en ontdekken hoeveel leven er schuilt tussen de stoeptegels: spinnen die hun web weven, kevers die rondscharrelen, wantsen die zich verstoppen tussen de bladeren en vlinders die vrolijk fladderen.

De Monding van Morgen <https://wffr.nl/festival/online/>, 82 min.

Een film van Rik van der Linden. over de toekomst van de rivierdelta; een poëtische zoektocht naar balans tussen mens en natuur, waarin de delta transformeert tot een bron van leven en ecologische hoop.

Van 4 november tot en met 5 december 2025 kun je een maand lang deze en veel andere alle films van deze editie **online** bekijken. Je kunt een **los ticket** kopen per film (€5) of een **passe-partout** voor alle films (€25). Na aanschaf van een los ticket kun je de film 48 uur lang bekijken.

Na aanschaf van een passe-partout kun je alle films onbeperkt t/m 5 december bekijken, ongeacht de aanschafdatum. Bekijk het online-programma [hier](#).

Woensdag 10 december 14.30-17.00 uur Oase - Schiehaven 15a Rotterdam

Het Rotterdams Milieu Centrum houdt zijn jaarlijkse Groene Conferentie dit keer over het thema Luchtkwaliteit.

Vanaf 2030 gelden nieuwe Europese luchtkwaliteitsnormen, die dichter aansluiten bij de advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). Deze normen vragen om stevige keuzes – tussen gezondheid, economie en leefbaarheid. Juist daarom vormt luchtkwaliteit dit jaar het onderwerp van de Groene Conferentie.

De conferentie biedt ruimte voor debat en dialoog tussen experts, volksvertegenwoordigers en bewoners. Iedereen die begaan is met een gezonde leefomgeving is van harte welkom.

Tijdens de Groene Conferentie geven deskundigen inzicht in de stand van zaken en de uitdagingen voor Rotterdam. Naast professionals zijn meerdere bewonersgroepen actief bezig met luchtkwaliteit in de stad. Deze groepen worden ook in het programma verweven.

Een vast onderdeel van de Groene Conferentie is de uitreiking van de Groene Vogel, de jaarlijkse prijs voor de “groenste vrijwilliger van Rotterdam”. De prijs wordt dit jaar uitgereikt door wethouder Chantal Zeegers van Klimaat, Bouwen en Wonen.

Toegang is gratis. Aanmelden verplicht via <https://rotterdamsmilieucentrum.nl/groene-conferentie/>

Inspiratie

Manouk stelt zich voor:

“Weer verliefd worden op de natuur”

Nee, op de foto zie je niet Manouk, maar wel een grote inspiratiebron van Manouk.

Manouk Maalderink is de nieuwe IVN vrijwilligersconsulent voor de provincies Zuid-Holland en Zeeland. “Per 1 november ben ik gestart als projectleider en vrijwilligersconsulent in regio Zuid-West. Ik neem daarbij het stokje over van Sinde de Strijcker (Wemke van der Weij, ad interim). Als buitenmens en enorme bergliefhebber is mijn liefde voor de natuur al mijn hele leven aanwezig. De wens om daar mijn werk van te maken, landde tijdens een lezing van Matthijs Schouten zo'n drie jaar geleden. Als wetenschapper, ecooloog en filosoof, kwam hij na het doen van decennialang onderzoek tot de conclusie dat we als mens de grote problemen van onze tijd niet enkel kunnen oplossen met ons brein. We hebben, in zijn woorden, ook weer verliefd te worden op de natuur en haar met al onze zintuigen te ervaren om tot daadwerkelijke gedragsverandering over te gaan. Alleen als we beiden (hoofd en hart) betrekken, gaan we beter voor de aarde zorgen. Dat vind ik zo'n hoopvolle en inspirerende visie en daar draag ik via mijn werk bij IVN graag mijn steentje aan bij. Mocht je nieuwsgierig zijn, kijk vooral [dit fragment](#) om een beeld te krijgen van de inspirerende visie van Matthijs Schouten.”

De wens om daar mijn werk van te maken, landde tijdens een lezing van Matthijs Schouten zo'n drie jaar geleden. Als wetenschapper, ecooloog en filosoof, kwam hij na het doen van decennialang onderzoek tot de conclusie dat we als mens de grote problemen van onze tijd niet enkel kunnen oplossen met ons brein. We hebben, in zijn woorden, ook weer verliefd te worden op de natuur en haar met al onze zintuigen te ervaren om tot daadwerkelijke gedragsverandering over te gaan. Alleen als we beiden (hoofd en hart) betrekken, gaan we beter voor de aarde zorgen. Dat vind ik zo'n hoopvolle en inspirerende visie en daar draag ik via mijn werk bij IVN graag mijn steentje aan bij. Mocht je nieuwsgierig zijn, kijk vooral [dit fragment](#) om een beeld te krijgen van de inspirerende visie van Matthijs Schouten.”

Het [IVN-kantoor Zuid-Holland](#) steunt de lokale afdelingen en voert projecten uit in samenwerking met tal van professionals en instellingen in de provincie.

Natuurmoment van... Arlette

Het teken

Ooit waren ze aan komen zeilen op een zoete wind uit het zuiden, een groepje groene schildwantsen, avonturiers, door anderen omschreven als exoten. In het sappig groen vormden ze al snel een serieuze populatie. Het was wel even wennen geweest, fris, maar niet koud genoeg om verdreven te worden.

Winky was nog nimf, hij telde zijn vervellingen tot hij net zo groen zou zijn als grote wantsen. Voor hem was de wereld zo goed als hij zich kon herinneren alleen maar sap en dons en

wants en al wat wants was, was verwant.

Geruchten zoemden door de lucht, ze zouden 'naar de grond gaan', 'naar de aarde', 'onder blad', wat 'winter' heet zou komen.

Winky had alles opgevangen met zijn voelsprietten, wat de grote wantsen zoemden met hun achterlijf. Hij wilde niet naar aarde, hij wilde de ruimte in, op zoek naar de verte. Soms in zijn donzen nestje viel er plots een koude donkere schaduw over hem heen, hij voelde dat hij bekeken werd. Een groots en huiveringwekkend gevoel. Dat koude iets vibreerde niet, wat hij ook zond, hij kreeg nooit antwoord. Maar Winky zou een teken achterlaten, gemaakt van planten en zo groot dat het vanuit de ruimte goed te lezen was.

Gebiedsontwikkelingen

Maaibeleid in het Kralingse Bos (10 november 2025)

Het maaisel van het grote veld wordt met de hand bijeen geharkt. Zo wordt de bodem niet verpest door de inzet van zware machines - die de grond zouden samendrukken en verdichten.

Foto van de maand

In het complex van Volkstuinvereniging Streven naar Verbetering (Rotterdam) is sinds enkele jaren een Wasbeer aanwezig. Het dier is ontsnapt uit Diergaarde Blijdorp en pogingen hem of haar te vangen zijn mislukt.

In een van de tuinen is het dier 'betrap't door een bewegingscamera (die ook in het donker foto's maakt bij beweging).

Colofon en volgende Nieuwsbrief

De volgende Nieuwsbrief IVN Rotterdam

e.o. (nr. 119) verschijnt op 1 december.

Heb je een idee voor een (foto)bijdrage of een tip voor een berichtje in de Nieuwsbrief?

Heb je vragen, opmerkingen, suggesties, een leuke of verrassende (recente) foto? Stuur die naar ivnrotterdam@gmail.com, uiterlijk op 27 november.

Fotoverantwoording

De foto's (in volgorde van plaatsing, per pagina) zijn gemaakt door:

Word lid voor minimaal € 25,- per jaar.

Huisgenootleden (van wie dus een huisgenoot al lid is) betalen € 12,50 per jaar.

Meld je aan als lid via de [landelijke ivn-site](#).

Meld je aan als huisgenootlid via [deze link](#).

En doe mee - lees op de website wat je kan doen.

Vertel anderen over deze maandelijks verschijnende, gratis Nieuwsbrief, waarvoor iedereen zich kan aanmelden, via ivnrotterdam@gmail.com.

AFMELDEN

Je ontvangt deze Nieuwsbrief (per e-mail) omdat je lid bent van IVN afdeling Rotterdam en omstreken of belangstelling hebt getoond voor onze activiteiten en deze Nieuwsbrief. Wil je de Nieuwsbrief niet meer ontvangen, meld je dan [hier](#) per email af en vermeld 'afmelding Nieuwsbrief'.

Nagekomen bericht

Zaterdag 27 december, 10.30-14.00 uur

Eindejaarsplantenjacht van de Rotterdamse Florawerkgroep - voor iedereen die nieuwsgierig is welke planten eind december bloeien. Je hoeft geen plantenkenner te zijn.

In groepjes wordt een wandeling van een uur gemaakt, speurend naar bloeiende wilde plantensoorten, en die worden genoteerd. Na een uur treft iedereen elkaar weer, drinken we wat warmes en delen de groepjes hun vondsten.

Startlocatie: Plein, Paul Nijghkade 5 Rotterdam.

Aanmelden mag (bij Remco Seijffers, RemkoFS@proton.me), maar dat hoeft niet.

